

[Larsen-Ledet]

af forslag til finanslov for finansåret 1984, og vi havde undervisningsministerens tekstanmærkning til behandling, og det var en væsentlig del af debatten.

Forslaget blev vedtaget, læreruddannelserne i Ranum blev lukket, og ministeren begrundede forslaget med, at søgningen til Ranum var for lille, og at seminariet dermed var faldet for de talkriterier, som var opstillet i forbindelse med seminarieforliget fra efteråret 1982, idet ministeren dog samtidig anbefalede dispensation for et andet seminarium, der var i samme situation, og det har ministeren begrundet i sin tale her.

Hvad er så sket på folkeskole- og læreruddannelsesområdet samt på Ranum Seminarium i de forløbne 4 år? Ja, Folketinget har i samlingen 1986-87 vedtaget det såkaldte 7-punkts-program om udvikling af folkeskolen og skolen som kulturcenter, og i det program nævnes seminarierne også.

Endvidere har ministeren nedsat et perspektivudvalg og et læreruddannelsesudvalg. Det er altså erkendt, at en udvikling i folkeskolen og inden for læreruddannelsesområdet er en væsentlig opgave i disse år.

Det skal naturligvis ses i sammenhæng med de ændringer, samfundet er inde i. Det kommende informationssamfund, de nye massemedier stiller folkeskolen og uddannelsessektoren i det hele taget over for enorme udfordringer, og det er væsentligt, at de nye generationer får et aktivt og nuanceret forhold til den nye virkelighed. Men samtidig må det undersøges, hvilke tanker og værdier fra fortiden og nutiden der stadig væk er bæredygtige, og derfor foreligger der en situation, hvor forsøgsvirksomhed inden for læreruddannelsesområdet påkalder sig interesse, hvis fremtidens folkeskole skal kunne honorere de nye krav.

Vi mener fra forslagsstillernes side, at en sådan forsøgsvirksomhed med fordel kunne være placeret ved en genåbning af læreruddannelsen i Ranum. Det ville for det første understrege den danske læreruddannelses helt særegne centrale karakter. Det er efter vores opfattelse vigtigt, at vordende lærere har mulighed for at få en uddannelse i nær kontakt med et lokalt miljø, der ligner det, de senere skal ud og virke i. Endvidere er der i Ranum mulighed for at skabe en læreruddannelse, der kan være præget af en række elementer fra den socialpædagogi-

ske uddannelse og erhvervsuddannelserne, og en genskabelse af læreruddannelsen i Ranum ville betyde en bedre udnyttelse af statens og kommunernes meget store investeringer på stedet.

Et væsentligt element i forslaget er også, at en folketingsbeslutning om genåbning af læreruddannelsen ved Ranum Statsseminarium ville betyde, at en højst diskutabel beslutning dermed ændres. For lukningen af læreruddannelsen i Ranum var og er en diskutabel foranstaltning, som har fået meget alvorlige konsekvenser for byen og egnen, en egn, som i forvejen har store problemer at kæmpe med, og som har været og er meget afhængig af den store uddannelsesinstitution.

Jeg ved godt, at Ranum i stedet fik en socialpædagogisk uddannelse, og det er jo godt, men denne uddannelse giver langtfra fuld kompensation for det tabte, og vi kan godt sætte spørgsmålstegn ved, om det er en uddannelse, der vil vokse i de kommende år.

Og hvad så med Løgstør Kommune? Har den ikke foretaget sig noget for at kompensere for tabet af læreruddannelsen? Jo, det må man sige. Til trods for, at det er en af landets fattige kommuner, har kommunen virkelig gjort en indsats. Der er etableret og der er givet stor økonomisk støtte til en række nye aktiviteter i Ranum, men det har vist sig vanskeligt at udnytte alle de faciliteter, der var bygget op netop til læreruddannelsen, til andre formål, og der er en hel del af de nye aktiviteter, der har haft svært ved at slå rod.

Men hvorfor var beslutningen om nedlæggelsen af lærerseminariet i Ranum diskutabel? Den var en konsekvens af et forlig, der havde til formål at forhindre en overproduktion af lærere. For det første må man sige, at de prognoser angående lærerarbejdsløshed, som forliget var baseret på, tydeligt har vist sig ikke at slå til. Tværtimod kan vi i dag notere en begyndende lærermangel, som erfaringsmæssigt først vil slå igennem i tyndere befolkede egne som netop Vesthimmerland. Det forhold skyldes bl.a. nedsat arbejdstid, ændret pensionsmønster og lærernes beskæftigelse i andre erhverv.

Man har da også erkendt, at prognoserne er slået fejl, men i hvert fald har man ikke nedlagt de 11 andre seminarier, der faldt for kriterierne fra 1983 til 1985. De er i stedet for blevet omdannet fra 3-spors til 2-spors og endog 1-spors